

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122420071
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6122420071.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: Obec O. W., so sídlom N.. I. XX/XX, XXX XX O. W., R.: XX XXX XXX, právne zastúpený: PALŠA A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA spol. s r.o., so sídlom Masarykova 13, 080 01 Prešov, IČO: 36 492 086, proti žalovanej: R.. E. H., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX T., právne zastúpený: JUDr. Jozef Ondák, advokát, so sídlom Slovenská 69, 080 01 Prešov, IČO: 35 522 275, o zaplatenie 1.291.947,43 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 19.01.2023 č.k. 16C/66/2022-108, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd žalobu zamieta.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 37 ods. 1 až 3, § 38 ods. 1, § 488, § 558 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

3. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 1.291.947,49 eur s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že peňažná pohľadávka žalobcu a peňažný záväzok žalovanej vznikol neoprávneným prevodom z účtov obce O. W. žalovanou, čím vznikla žalobcovi peňažná škoda vo výške 1.292,847,49 eur. Žalovaná v priebehu trestného konania aj pre účely trestného konania uznala predmetný dlh a od marca 2022 do septembra 2022 uhradila žalobcovi škodu vo výške po 100 eur mesačne, spolu 800 eur. Ďalšiu splátku má uhradiť v mesiaci október 2022 vo výške 100 eur, a preto týchto deväť splátok, respektíve suma 900 eur s časťou súvisiaceho príslušenstva nie je predmetom nároku uplatneného v tomto upomínacom konaní. Uplatnil si nárok na náhradu škody v sume 1.291.947,49 eur s príslušenstvom. V mesiaci august 2022 bol postupom podľa Trestného poriadku žalobca oboznámený s obsahom vyšetrovacieho spisu, z ktorého vyplýva, že vec náhrady škody spôsobenej žalovanou žalobcovi, nebude riešená v trestnom konaní, kde sa dôvodne a legitímne predpokladalo meritórne rozhodnutie trestného súdu o náhrade škody a jej výške v prospech poškodeného žalobcu. Uviedol tiež, že mu vznikli pri spísaní notárskej zápisnice aj ďalšie náklady predstavujúce notársky poplatok vo výške 1562,45 eur. Okresný súd Banská Bystrica vydal pod sp. zn. 24Up/1265/2022 dňa 29.09.2022 platobný rozkaz, voči ktorému podala žalovaná odpor.

4. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že z notárskej zápisnice vedenej pod sp. zn. N XXX/XXXX, Nz XXXX/XXXX, I. XXXX/XXXX napísanej na notárskom úrade v B. notárom V.. W. dňa

07.03.2022 vyplýva, že žalovaná v ďalšom texte ako dlžníčka, alebo povinná osoba a žalobca - obec O. W. v ďalšom texte ako veriteľ - osoba oprávnená, povinná osoba urobila vyhlásenie o uznaní dlhu a súhlasí s vykonateľnosťou notárskej zápisnice podľa exekučného poriadku v tom zmysle, že žalovaná uznáva a zaväzuje sa uhradiť dlh veriteľov - oprávnenej osobe vo výške 1.292,847,43 eur postupným mesačným splácaním pravidelne mesačne vo výške 100 eur, pričom prvá splátka vo výške 100 eur bude zaplatená v lehote do 11.03.2022, 2 až 239 splátka po 100 eur mesačne vždy k 15.dňu v mesiaci počnúc dňom 15.03.2022 do 15.12.2041 a posledná 240 splátka v lehote do 15.01.2042 vo výške 1.268.947,43 eur istiny a aj zákonný ročný úrok z omeškania počnúc dňom 16.02.2022 až do úplného zaplataenia, tiež náklady za vyhotovenie exekučnej notárskej zápisnice uhradené oprávnenu osobou - Obecným úradom O. W. vo výške 1.562,45 eur za vyhotovenie uznania dlhu na účet veriteľa - obce O. W.. Zároveň v tejto notárskej zápisnici je uvedené, že ak dlžníčka - povinná osoba nezaplatí ktorúkoľvek splátku riadne a včas v dohodnutom termíne stráca výhodu splácania dlhu splátkami a stáva sa splatný celý dlh pri splatnosti najbližšej mesačnej splátky (strata výhod splátok). Ďalej pod bodom V. tejto notárskej zápisnice je uvedené, že dlžníčka výslovne vyhlasuje a súhlasí, aby v prípade neuhradenia svojho dlhu vyplývajúceho z uznania dlhu zo dňa 16.02.2022 sa uskutočnila exekúcia v prospech oprávnenej osoby na celý jej majetok podliehajúci exekúcii. Účastníkmi tejto notárskej zápisnice boli žalovaná, ako aj žalobca, zastúpený starostom obce W. V. W.. Z uznania dlhu zo dňa 16.02.2022 vyplýva, že žalovaná vyhlasuje, že uznáva svoj dlh vo výške 1.292.847,43 eur čo do výšky aj čo do základu, pričom sa zaväzuje splatiť tento dlh obci O. W. postupným mesačným splácaním pravidelne mesačne vo výške 100 eur, pričom prvá splátka vo výške 100 eur bude zaplatená v lehote do 11.03.2022, 2. až 239. splátka po 100 eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc dňom 15.03.2022 do 15.12.2041 a posledná 240 splátka v lehote do 15.01.2042 vo výške 1.268.947,43 eur istiny a aj zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 16.02.2022 až do úplného zaplataenia toho času vo výške 5 % ročne a aj náklady za vyhotovenie tejto exekučnej notárskej zápisnice uhradené oprávnenu osobou - Obecným úradom O. W. vo výške 1.562,45 eur za vyhotovenie uznania dlhu na účet veriteľa - obce O. W.. Z uznesenia obecného zastupiteľstva v O. W. zo dňa 25.2.2022 (č.l. 185 spisu) vyplýva, že obecné zastupiteľstvo v O. W. berie na vedomie návrh na uznanie dlhu formou notárskej zápisnice vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným konaním bývalej účtovníčky obecného úradu, pričom toto obecné zastupiteľstvo súhlasí so splácaním dlhu vo veci náhrady spôsobenej škody mesačnými splátkami vo výške 100 eur v lehote do 15.12.2041, 240. splátka do 15.01.2042 vo výške 1.268.947,43 eur istiny a zákonný úrok z omeškania počnúc 16.02.2022 až do úplného zaplataenia vo výške 5 % ročne a poplatok uhradený obecným úradom vo výške 1.562,45 eur, a zároveň týmto uznesením poveruje starostu obce vykonaním potrebných úkonov pre zabezpečenie spracovania uznania dlhu formou notárskej zápisnice. Z výdavkového pokladničného dokladu č. B. zo dňa 07.03.2022 vyplýva, že obec O. W. uhradila notárovi V. V. W. sumu 1.562,45 eur za vyhotovenie predmetnej notárskej zápisnice. Zo splátkového kalendára (č. l. 11 spisu) vyplýva, že v čase podania žaloby žalobkyňa uhradila počnúc dňom 11.03.2022 celkovo 8 mesačných splátok po 100 eur, tak ako to predpokladá vyššie uvedená notárska zápisnica. Z uznesenia Okresnej prokuratúry B. sp. zn. 1Pv623/20/7707-134 zo dňa 04.10.2022 vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry trestné stíhanie proti obvinenej osobe - R.. E. H., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom T., N. XXX/XX, okres M. (v tomto konaní žalovaná) vedené pre skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 4 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona a zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona v súbehu s prečinom neoprávnený prístup do počítačového systému podľa § 247 ods. 1 Tr. zákona zastavuje, pretože obvinená R.. E. H. nebola v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedná.

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že podstatnou otázkou tohto konania je, okrem iného, hodnotenie súkromnej listiny, t. j. notárskej zápisnice spísanej notárom vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným dňa 07.03.2022 a taktiež uznanie dlhu medzi totožnými stranami zo dňa 16.02.2022, pričom v tejto notárskej zápisnici je konštatované, že žalovaná uznáva a zaväzuje sa uhradiť dlh veriteľov - oprávnenej osobe vo výške 1.292,847,43 eur postupným mesačným splácaním pravidelne mesačne vo výške 100 eur, pričom prvá splátka vo výške 100 eur bude zaplatená v lehote do 11.03.2022, 2 až 239 splátka po 100 eur mesačne vždy k 15.dňu v mesiaci počnúc dňom 15.03.2022 do 15.12.2041 a posledná 240 splátka v lehote do 15.01.2042 vo výške 1.268.947,43 eur istiny a aj zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 16.02.2022 až do úplného zaplataenia toho času vo výške 5 % ročne a náklady za vyhotovenie tejto exekučnej notárskej zápisnice uhradené oprávnenu osobou - Obecným úradom O. W. vo výške 1.562,45 eur za vyhotovenie uznania dlhu na účet veriteľa - obce O. W.. Skutočnosť, či obsah listiny, v tomto prípade notárskej zápisnice, zodpovedá skutočnosti, teda či táto je pravdivá, súd posudzoval na základe výsledkov dokazovania. Zdôraznil, že nedokazuje sa pravdivosť listiny, ale právne významné

skutočnosti, o ktorých existencii svedčí i listina. Ak by žalovaný tvrdil, že skutočnosti uvádzané v listine nie sú pravdivé, je na ňom, aby toto tvrdenie, z ktorého vyvodzuje pre seba nepriaznivé následky, taktiež dokázal, pričom v tejto sporovej veci žalovaný nespochyboval samotnú notársku zápisnicu. K tvrdeniu, že žalovaná jednostranne nadiktovala podmienky splácania dlhu v uznaní dlhu, resp. v notárskej zápisnici súd prvej inštancie uviedol, že toto neobstojí. Svedok W. ako bývalý starosta obce vo svojej výpovedi uviedol, že spolu s obecnými poslancami ustálili splátky vo výške 100 eur mesačne, pričom do obsahu notárskej zápisnice vstupovali len tým, že chceli čo najvyššiu splátku. Vypovedal, že obecné zastupiteľstvo to schválilo, poslanci síce chceli vyššiu sumu, ale ustálil sa názor, že je lepšie mať 100 eur mesačne, ako nič. Bol určený splátkový kalendár, pričom do budúcnosti nie je vylúčené, že nejakým spôsobom „trebars aj výhrou“ je možné, žeby mala žalovaná nejaké finančné prostriedky.

6. Súd prvej inštancie vo vzťahu k obsahu predmetnej notárskej zápisnice uzavrel, že žiadnym spôsobom nevyplýva, že by to bola žalovaná, ktorá jednostranne nadiktovala podmienky/text notárskej zápisnice, a ak by tomu aj tak bolo, žalobca nebol povinný akceptovať podmienky uvedené v notárskej zápisnici, aj napriek tomu, že o situácii malo vedomosť obecné zastupiteľstvo obce. Ak notárska zápisnica mala byť zabezpečením pohľadávky žalobcu voči žalovanej počas prebiehajúceho trestného konania, je nutné akcentovať, že nikto nemohol predpokladať výsledok trestného konania, ktoré skončilo zastavením trestného stíhania, pretože obvinená R. E. H., nebola v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedná. Žalovaná bola účastníčkou notárskej zápisnice ku dňu 07.03.2022, pričom znalecký posudok W. N. J., ktorým bola konštatovaná vážna X., bol zo dňa 06.04.2022. Uvedené je potrebné posudzovať tiež vo vzťahu k vyjadreniu žalobcu (č. I. 53 spisu), ktorý uviedol, že je zrejme, že obvinená nekonala pri spisovaní notárskej zápisnice nepríčetne, ale výlučne pragmaticky.

7. Súd v ďalšom konštatoval, že v prípade notárskej zápisnice nejde o tzv. res. iudicata, a rovnako ani o tzv. litispendenčnú prekážku. Nosným dôvodom pre nevyhovenie žalobe je splatnosť pohľadávky dohodnutá v splátkach, ktorá je v uvedenej notárskej zápisnici explicitne uvedená, a ktorú žalovaná doposiaľ neporušila. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalovaná neuhradila hoc len jednu zo splátok včas, čo napokon nerozporoval ani samotný žalobca. Splatnosť pohľadávky teda ešte nenastala a za predpokladu, že žalovaná nevynechá počas celého obdobia až do roku 2041 žiadnu zo splátok, celková splatnosť zvyšku pohľadávky nastane až 15.12.2041, kedy má žalovaná uhradiť poslednú 240. splátku v sume 1.268.947,43 eur istiny a aj zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 16.02.2022 až do úplného zaplatenia toho času vo výške 5% ročne, ako aj náklady za vyhotovenie tejto exekučnej notárskej zápisnice, uhradené oprávnenou osobou - Obecným úradom O. W., vo výške 1.562,45 eur za vyhotovenie uznania dlhu na účet veriteľa - obce O. W.. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie žalobu zamietol.

8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 2 CSP tak, že plne úspešnej žalovanej priznal voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

9. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že jednostranné písomné uznanie dlhu, ktoré pred začatím sporového konania zrealizovala žalovaná a rovnako tak ani podpis notárskej zápisnice, ktorou osoba povinná pred začatím súdneho sporového konania zrealizovala vyhlásenie o uznaní dlhu a súhlase s vykonateľnosťou notárskej zápisnice nespôsobujú ani procesnú ani prípadnú hmotnoprávnu prekážku sporu. Dôvodom na odmietnutie spravodlivosti nie je ani nesprávne konštatovanie bez opory v právnej úprave, že podstatnou otázkou je hodnotenie súkromnoprávnej listiny a uznanie dlhu. Prípadné hodnotenie notárskej zápisnice by bolo na mieste len v prípade, ak by súd prejednával a rozhodoval spor na základe žaloby o určenie platnosti, či neplatnosti notárskej zápisnice, či v prípade, ak by o veci rozhodoval všeobecný súd ako súd exekučný vo vzťahu k právnej spôsobilosti exekučného titulu a o prípadne absentujúcich náležitostiach notárskej zápisnice ako exekučného titulu a pod. Z obsahu notárskej zápisnice vyplýva, že ide o jednostranné vyhlásenie osoby povinnej, tiež ide o súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Táto notárska zápisnica bola spísaná za účasti oprávnenej osoby. Súd prvej inštancie právne normy, t.j. § 37 ods. 2 a 3 a § 38 ods. 1 nijako neaplikoval,

príčom boli pre rozhodnutie podstatné a dôležité. Z odôvodnenia súdu prvej inštancie nie je jasné, ako vec právne posúdil. Rozsudok súdu prvej inštancie je tak pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľný. Z obsahu žaloby a jej príloh vyplýva, že žalobou uplatnený nárok nie je peňažný nárok založený na záväzkovom práve, ani záväzkovo-právnom zmluvnom vzťahu žalobcu a žalovanej. Základom právneho nároku je vznik škody na základe jednostranného porušenia právnej povinnosti žalovanou a nie nejaký zmluvný záväzkový vzťah, ktorý mal údajne podľa argumentácie súdu prvej inštancie vzniknúť na základe uznania dlhu. Žalobou uplatnený peňažný nárok vznikol na základe úmyselného protiprávneho konania žalovanej, ktorá spôsobila škodu žalobcovi. Súd prvej inštancie poukazuje na znalecký posudok zo dňa 06.04.2022 a jeho záver o duševnej poruche žalovanej, žaloba bola podaná v septembri roku 2022, no súd nezrealizoval žiaden úkon smerujúci k zabezpečeniu zákonom stanovených povinností súdu smerujúcich k zisteniu rozsahu, v akom má žalovaná spôsobilosť na právne úkony a v akom rozsahu môže žalovaná samostatne pred súdom konať a v predmetnom súdnom spore ju považoval za plne procesne spôsobilú, čo je však diametrálne odlišným procesným postupom a záverom ako zdravotný stav obvinenej vyhodnotila okresná prokuratúra, keď uznesením trestné stíhanie pre nepríčetnosť zastavila. Kedykoľvek môže byť spochybnená platnosť uznania dlhu a platnosť notárskej zápisnice ako spôsobilého exekučného titulu vzhľadom na tvrdený, či zistený zdravotný duševný stav a teda bez právoplatného súdneho rozhodnutia je postavenie poškodeného do budúcnosti stále neisté. Platby poukazované a prijímané na bankový účet sú od osoby - subjektu, ktorý škodu nespôsobil. V poznámke sa síce uvádza meno a priezvisko žalovanej, no vzhľadom na absentujúcu dohodu o oprávnenosti tohto konania a postupu môže kedykoľvek dôjsť k spätnému vyžiadaniu, či právnomu vymáhaniu danej sumy od žalobcu, pričom nie je žalobcovi jasné, či je takéto konanie v súlade so zákonom a so záujmami žalovanej. Notárska zápisnica ako súkromnoprávna listina mohla čiastočne prispieť k právnej istote poškodeného v prípravnom konaní do času legitímne a dôvodne očakávaného právoplatného rozhodnutia trestného súdu, no z vyššie uvedených dôvodov v žiadnom prípade nie je právnym dôvodom na zamietnutie žaloby. Notárska zápisnica nedosahuje mieru právnej istoty totožnú s právoplatným súdnym rozhodnutím. Zamietnutím žaloby súd rozhodol v rozpore so zákonom a svojím nezákonným postupom konania takzvané odmietol spravodlivosť. Akceptácia predloženého splátkového kalendára podľa jednostrannej vôle škodkyne nespôsobilá v danom prípade následok spočívajúci vo vzniku dvojstranného záväzkového právneho zmluvného vzťahu. Za nezákonný považuje nie len pre nedostatok dôvodov a pre nepreskúmateľnosť aj výrok rozsudku prvej inštancie o nároku žalovanej na náhradu trov konania voči žalobcovi. Súd prvej inštancie sa napriek zákonu mu uloženej povinnosti v ust. § 257 CSP nezaoberal prípadnou výnimočnosťou veci a prípadnou existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré priamo vyplývajú zo súdneho spisu a z vykonaného dokazovania. Poukázal na čl. 5 základných princípov CSP, § 3 ods. 1 OZ, čl. 2 Základných zásad Zákonníka práce a čl. 16 ods. 2 Základných princípov CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, že zmení napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalovanej uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.291.447,43 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.292.847,43 eur od 01.01.2021 do 09.03.2022, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.292.747,43 eur od 01.01.2021 do 09.03.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.647,43 eur od 01.01.2021 do 10.04.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.547,43 eur od 01.01.2021 do 11.05.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.447,43 eur od 01.01.2022 do 12.06.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.347,43 eur od 01.01.2022 do 11.07.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.247,43 eur od 01.01.2022 do 14.08.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.147,43 eur od 01.01.2022 do 11.09.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.047,43 eur od 01.01.2022 do 12.10.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.291.947,43 eur od 01.01.2022 do 13.11.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.847,43 eur od 01.01.2022 do 11.12.2022, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.747,43 eur od 01.01.2022 do 11.01.2023, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.647,43 eur od 01.01.2022 do 11.02.2023, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.292.547,43 eur od 01.01.2022 do 11.03.2023, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.291.447,43 eur od 01.01.2022 do zaplata, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 1.562,45 eur, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaná je povinná nahradiť štátu všetky vzniknuté a vyvolané náklady a trovy konania za súdny poplatok za podaný návrh a za súdny poplatok za podaný odpor v zákonom určenej výške v lehote 15 dní.

10. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že svoj dlh riadne spláca. Splátky uhrádza prostredníctvom svojej sestry W. O. po ich vzájomnej dohode. Tento spor z pohľadu zabezpečenia vymáhania škody považuje za nadbytočný, keďže došlo k podpisu notárskej zápisnice. Ide o zbytočné zaťaženie súdu, vysoké súdne poplatky a trovy konania, pričom nemá žiaden vplyv na postavenie

žalobcu. Postup žalobcu je ovplyvnený súčasným mediálnym tlakom, prebiehajúcim súdnym konaním ako aj preverovaním prípadnej zodpovednosti iných osôb. Súd správne odôvodnil svoje rozhodnutie a vec správne právne posúdil. Žalobca neustále spochybňuje závery vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní ohľadom zdravotného stavu žalovanej. Rozhodnutie o zastavení trestného konania je právoplatné a súd je ním viazaný. Žalovaná doposiaľ nebola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, preto nie je dôvod na ustanovenie opatrovníka. Čo sa týka riešenie náhrady škody počas trestného konania, počas niekoľkých mesiacov prebiehala komunikácia medzi právnymi zástupcami, ktorej výsledkom bola dohoda, ktorá sa premietla do spísania Notárskej zápisnice o uznaní dlhu dňa 07.03.2022 za prítomnosti strán sporu, ich právnych zástupcov po náležitom poučení a vysvetlení zo strany konajúceho notára.

11. Žalobca v replike uviedol, že trvá na podanom odvolaní v celom rozsahu. Samotné čiastočné splácanie žalovanou spôsobenej škody, na ktoré vo vyjadrení poukazuje, nespôsobuje s poukazom na platný právny poriadok nedôvodnosť žaloby. K uvedenému odkazuje na súvisiacu platnú právnu úpravu, ktorú súd prvej inštancie nesprávne aplikoval, respektíve neaplikoval vôbec. Tvrdenie žalovanej, že malo dôjsť k dohode o úhrade splátok prostredníctvom tretej osoby, jej sestry, je nepravdivé, pričom toto vyplýva priamo z obsahu súdneho spisu a listinných dôkazov. Ako poškodená strana by o tom musel byť informovaný a súčasťou vyjadrenie žalovanej by bola písomná vzájomná dohoda preukazujúca toto tvrdenie žalovanej. Právoplatný a vykonateľný rozsudok súdu vo veci náhrady škody spôsobenej protiprávnym konaním žalovanej zmení a ovplyvní právne postavenie žalobcu vo vzťahu k právnej istote, spravodlivému súdnemu procesu a k vymožitelnosti práva. Nevyhnutnosť podať návrh na súdne rozhodnutie v skrátenom súdnom konaní vydaním platobného rozkazu objektívne nastala v septembri 2022 práve z dôvodu, že bolo zrejmé, že súd v trestnom konaní o vine a treste rozsudkom nerozhodne. Do notárskej zápisnice sa objektívne a viditeľne nepremietla dohoda, ale iba jednostranný výsledok rozhodnutia a prejav vôle žalovanej. Prítomnosť oboch právnych zástupcov pri samotnom akte podpisu uznania výšky spôsobenej škody protiprávnym konaním žalovanej a podpise notárskej zápisnice či náležité poučenie a vysvetlenie zo strany konajúceho notára na danej situácii nič nemení, stále ide o jednostranný prejav vôle zachytený spisujúcim subjektom do písomnej podoby súkromnoprávnej listiny. To, že dané uznanie záväzku akceptoval, bolo len výsledkom reálneho posúdenia jeho vtedajšej situácie a právnych možností ako v trestnom konaní poškodeného subjektu a išlo o prejav záujmu v danom čase takto vecne riešiť škodu zapríčinenú protiprávnym konaním žalovanej s jediným cieľom umožniť na hlavnom pojednávaní rozhodnúť aj o náhrade spôsobenej škody. Do v listinách prejavenej výsledku ako poškodený nemohol žalobca nijako zasahovať.

12. Žalovaná v duplike uviedla, že nekoná účelovo, aby zmarila nahradenie spôsobenej škody, splátky uhradza po vzájomnej dohode so svojou sestrou, nie so žalobcom. V trestnej veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 1T/74/2022 voči obžalovanému F. M., má postavenie poškodenej tak isto ako žalobca, pričom využila zákonné dôvody v zmysle § 130 ods. 2 Trestného poriadku na odopretie výpovede, ako aj s poukazom na svoj zdravotný stav. Čo sa týka spôsobenej škody, prejavila ochotu ju nahradiť. Poukaz žalobcu na jej zdravotný stav, ktorý podľa tvrdenia žalobcu nebol dostatočne preverený, nie je dôvodný, nakoľko bol vypracovaný znalecký posudok znalcom z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria a na jeho základe bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že žalovaná nebola v čase činu trestne zodpovedná. Žalobca na základe niekoľko mesiacov trvajúcej komunikácie pristúpil k podpísaniu notárskej zápisnice za podmienok v nej uvedených na základe aktuálneho stavu konania. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

13. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie, ani na zmenu rozsudku.

14. Odvolanie žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako dôvodné, nakoľko súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, a preto sa nezaoberal všetkými právne relevantnými okolnosťami majúcimi význam pre rozhodnutie.

15. Súd prvej inštancie dospel k záveru o zamietnutí žaloby z dôvodu, že žalovaná uhradila splatné splátky, ktorých splatnosť mala nastať tak, ako je uvedené v notárskej zápisnici N XXX/XXXX Nz XXXX/XXXX I. XXXX/XXXX zo dňa 07.03.2022, v ktorej žalovaná uznala dlh a súhlasila s vykonateľnosťou

notárskej zápisnice podľa § 45 ods. 2 písm. c) zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) včas. Žalovaná v uvedenej notárskej zápisnici uznala svoj dlh vo výške 1.292.847,43 eur, pričom táto suma je súčtom finančných prostriedkov, ktoré ako zamestnanec obce previedla tretím osobám, čím spôsobilá škodu žalobcovi. Zároveň sa zaviazala uhradiť žalobcovi dlh postupným mesačným splácaním tak, že prvá splátka vo výške 100 eur je splatná v lehote do 11.03.2022, druhá až 239. splátka vo výške 100 eur vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc dňom 15.03.2022 do 15.12.2041 a posledná 240. splátka v lehote do 15.01.2042 vo výške 1.268.947,43 eur a zákonný úrok z omeškania od 16.02.2022 do úplného splatenia vo výške 5 % ročne. V prípade, že žalovaná nezaplatí ktorúkoľvek splatnú splátku včas, stráca výhodu splácania a splatným sa stáva celý dlh.

16. Vyššie uvedená notárska zápisnica bola spísaná za účasti žalobcu, zastúpeného vtedajším starostom obce W.. V. W., ktorý sa zároveň zaviazal k úhrade poplatkov notárskej zápisnice vo výške 1.562,45 eur.

17. Obecné zastupiteľstvo obce O. W. uznesením zo dňa 25.02.2022 zobralo na vedomie návrh na uznanie dlhu formou notárskej zápisnice a súhlasilo so splácaním dlhu tak, ako je uvedené vo vyššie uvedenej notárskej zápisnici.

18. Žalobca sa v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní bránil tým, že uznanie dlhu je jednostranným právnym úkonom, ktorým žalovaná prejavila ochotu splácať dlh formou splátok vo výške 100 eur, pričom súd z úradnej povinnosti je povinný skúmať platnosť právnych úkonov. Vytýkal súdu prvej inštancie, že nevykonal procesné úkony v zmysle procesného kódexu; poukazuje na znalecký posudok W.. N. J. zo dňa 06.04.2022, ktorým bola u žalovanej konštatovaná duševná porucha a časové súvislosti vo vzťahu k podaniu žaloby v septembri roku 2022.

19. Odvolací súd k tejto argumentácii žalobcu týkajúcej sa nepričetnosti žalovanej uvádza, že z uznesenia Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 1 Pv 623/20/7707-134 zo dňa 04.10.2022 vyplýva, že trestné stíhanie proti obvinenej osobe (v tomto konaní žalovaná) bolo vedené pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin sprenevery a zločin krádeže podľa v tomto uznesení uvedených ustanovení Trestného zákona zastavuje. Z odôvodnenia tohto uznesenia, okrem iného vyplýva, že u obvinenej bola znaleckým posudkom W. N. J. konštatovaná duševná porucha - paranoidná schizofrénia, ktorým trpela aj v čase skutku. Obvinená nebola schopná rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania, nebola schopná svoje konanie ovládať, tieto schopnosti boli u nej vymiznuté, nakoľko v čase skutku neužívala žiadne psychiatrické lieky, jej ochorenie prebiehalo v priebehu 2-3 rokov latentne, navonok sa neprejavovalo. Jej úsudok bol psychoticky skreslený halucináciami, stratou reality. Znalkyňa odporučila obmedziť spôsobilosť na právne úkony v majetkovo-právnych veciach z dôvodu prevencie páchania trestnej činnosti.

20. Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie vo vzťahu k spôsobilosti žalovanej na právne úkony, pričom len uviedol, že duševná porucha bola u žalovanej konštatovaná dňa 06.04.2022 a notárska zápisnica bola spísaná 07.03.2022. Tu však odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaná mala podľa znaleckého posudku trpieť duševnou poruchou v priebehu X-X rokov latentnou formou, na čo súd prvej inštancie nijako nerefletoval.

21. Odvolací súd zároveň považuje za nevyhnutné poukázať na výšku dlhu žalovanej a na výšku mesačných splátok uvedených v notárskej zápisnici, teda že žalovaná je povinná splácať žalobcovi dlh vo výške 1.292.847,43 formou 239-tich nízkych splátok vo výške 100 eur mesačne a následne poslednú 240. splátku je povinná uhradiť až 15.01.2042 vo výške 1.268.947,43 eur, ako aj zákonný ročný úrok z omeškania 5%, počnúc dňom 16.02.2022 až do úplného zaplatenia.

22. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

23. Zmyslom tohto ustanovenia je zamedziť výkonu práva, ktorý síce zodpovedá zákonu, avšak odporuje dobrým mravom, ktoré možno definovať ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané

rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 26.06.1997, sp. zn. 3Cdon/69/96).

24. Súdna prax zaujala názor, že postup súdu podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka má miesto len vo výnimočných situáciách, kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov, či uspokojenie iných potrieb, kedy hlavná alebo aspoň prevažujúca motivácia je úmysel poškodiť, či znevýhodniť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva), prípadne kedy je zrejmé, že výkon práva vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi, tak na postavení niektorého z nich navonok. Korektív dobrých mravov však nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprimerane oslabovať subjektívne práva účastníkov, vyplývajúce z právnych noriem.

25. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Právny úkon sa prieči dobrým mravom, ak sa jeho obsah (bez ohľadu na zmluvnú voľnosť tento obsah stanovíť, na to, kto rozpor s dobrými mravmi zaviniť, a na to, či druhá strana pri vzniku zmluvy bola v dobrej viere) ocitne v rozpore so všeobecne uznávanou mienkou, ktorá vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi určuje, aký má byť obsah ich správania, aby bolo v súlade so základnými zásadami mravného poriadku demokratickej spoločnosti. Dobré mravy netvoria spoločenský normatívny systém, ale sú skôr merítkom etického hodnotenia konkrétnych situácií, zodpovedajúcim všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti, poctivého správania a pod. Dobré mravy sú vykladané ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných.

27. Vychádzajúc z obsahu notárskej zápisnice zo dňa 07.03.2022 vyvstáva otázka, či skutočnou vôľou žalobcu ako veriteľa bolo prejavíť súhlas s takýmto splácaním dlhu žalovanej, vzhľadom na výšku dlhu, výšku neprimerane nízkych mesačných splátok, ktoré je žalovaná povinná zaplatiť v období od 11.03.2022 do 15.12.2041 po 100 eur, pričom splatnosť poslednej neprimerane vysokej splátky vo výške 1.268.947,47 eur má nastať až dňa 15.01.2042. S prihliadnutím na stav finančných prostriedkov obce, na výšku dlhu a výšku mesačných splátok, je potrebné použiť ďalšie vodítka, z ktorých možno usúdiť, či je dohoda o úhrade splátok v súlade so spoločenskými, kultúrnymi a mravnými normami. Pri skúmaní platnosti právneho úkonu dojednania mesačných splátok, pri úprave ich primeranosti je preto potrebné posúdiť, či takéto dojednanie vzhľadom na výšku dlhu, výšku a počet mesačných splátok a tiež s prihliadnutím na stav finančných prostriedkov obce zodpovedá svojmu účelu. Tiež je potrebné vziať do úvahy celkové okolnosti právneho úkonu (napr. duševný stav žalovanej a pod.), jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval.

28. Odvolací súd súhlasí so žalobcom, že platnosť právneho úkonu skúma vždy súd ex offa, teda z úradnej povinnosti, pričom v zmysle § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Nezaujatie žiadneho stanoviska k otázke platnosti, resp. neplatnosti právneho úkonu - dohody o splácaní dlhu žalovanej so žalobcom spôsobilo nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

29. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné, keďže na vyššie uvedené otázky týkajúce sa platnosti súdom prvej inštancie konštatovanej „dohody“ o splácaní dlhu žalovanej so žalobcom neposkytol žiadne odpovede.

30. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

31. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

32. Úlohou súdu prvej inštancie bude v prvom rade v zmysle ust. § 3, § 39 Občianskeho zákonníka posúdiť platnosť právneho úkonu, a to notárskej zápisnice zo dňa 07.03.2022, ktorou žalovaná uznala svoj dlh, a ktorou sa zároveň zaviazala splácať tento dlh žalobcovi formou splátok v nej uvedených. Na

základe svojho záveru o platnosti, resp. neplatnosti právneho úkonu, ktorý odôvodní v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP, následne rozhodne o podanej žalobe.

33. Zároveň v novom rozhodnutí rozhodne o trovách (prvoinštančného i odvolacieho) konania (§ 396 ods. 3 CSP).

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).